

คู่มือการปฏิบัติงาน
แผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

กลุ่มบริหารงานบุคคลและภาคีเครือข่าย

โรงเรียนน้ำเกลี้ยงวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การจัดทำแผนอัตรากำลังของโรงเรียนน้ำเกลี้ยงวิทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนการใช้อัตรากำลังคน พัฒนากำลังคนในโรงเรียนน้ำเกลี้ยงวิทยา ให้สามารถดำเนินการตามภารกิจของสถานศึกษาได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การจัดทำแผนอัตรากำลังทำให้โรงเรียนน้ำเกลี้ยงวิทยา สามารถคาดคะเนได้ว่าในอนาคตข้างหน้าจะมีการใช้อัตราครูและวิชาเอกที่ขาดแคลนตำแหน่งใด จำนวนเท่าใด จึงจะเหมาะสมกับการพัฒนาสถานศึกษาและสร้างคุณภาพของผู้เรียน ทางโรงเรียนน้ำเกลี้ยงวิทยาจึงจัดทำแผนอัตรากำลังคนขึ้น

กลุ่มบริหารงานบุคคลและภาคีเครือข่าย
โรงเรียนน้ำเกลี้ยงวิทยา

1. ชื่องาน แผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเป็นข้อมูลหลักในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

2.2 เพื่อวางแผนอัตรากำลังให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในด้านปริมาณและความสามารถปฏิบัติงานตามภารกิจ

3. ขอบข่าย

เป็นการวิเคราะห์และวางแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ ลูกจ้างชั่วคราว ประเมินความต้องการอัตรากำลังคนกับภารกิจของสถานศึกษา กำหนดอัตรากำลังของสถานศึกษาตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.กำหนด

4. คำจำกัดความ

อัตรากำลัง หมายถึง จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ ลูกจ้างชั่วคราว ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

5.1 การจัดทำแผนอัตรากำลังในสถานศึกษา

5.1.1 จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ ข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำแผน ประกอบด้วย

1) นำข้อมูลนักเรียนในระบบ DMC (DATA MANAGEMENT CENTER) ณ วันที่ 10 มิถุนายนของทุกปี มาจัดทำชั้นเรียนตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.กำหนด เพื่อคำนวณอัตรากำลังในสถานศึกษา

2) ข้อมูลการเกษียณอายุราชการหรือเกษียณก่อนกำหนดและแนวโน้ม การสูญเสียของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (รวมครูช่วยราชการและพนักงานราชการ อัตรากำลังชั่วคราว)

3) ข้อมูลวุฒิการศึกษา สาขาวิชาเอก และความสามารถของบุคลากร

4) จำนวนชั่วโมงการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรของสถานศึกษา

5) ความต้องการครูของสถานศึกษาตามมาตรฐานวิชาเอก (เท่าจำนวนครูที่ขาดตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.กำหนด)

6) ข้อมูลพนักงานราชการ และลูกจ้างชั่วคราวที่จ้างด้วยเงินงบประมาณ และเงินรายได้สถานศึกษา

5.1.2 สถานศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลครูและบุคลากรทั้งด้านปริมาณและความสามารถตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยศึกษาแนวโน้มการเพิ่มหรือลดของจำนวนบุคลากรและประชากรวัยเรียน รวมทั้งวิเคราะห์หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาประกอบการพิจารณา

5.1.3 จัดทำแผนอัตรากำลังระยะ 1 ปี 3 ปี และ/หรือ 5 ปี โดยมีรายละเอียด แสดงความต้องการทั้งในด้านปริมาณและความสามารถของบุคลากร และวิธีการดำเนินการ

5.1.4 เสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ

5.1.5 ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนอัตรากำลังคนในสถานศึกษา

5.1.6 ดำเนินการปฏิบัติตามแผนอัตรากำลังโดย

- 1) สถานศึกษาจัดทำอัตรากำลังตามอำนาจของสถานศึกษา เช่น ใช้งบประมาณของสถานศึกษาหรือประสานขอความร่วมมือกับองค์กรอื่นเพื่อขอรับการสนับสนุน งบประมาณด้านการจัดจ้างบุคลากร
- 2) เสนอแผนอัตรากำลังของสถานศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพิจารณาดำเนินการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

5.2 การจัดทำแผนอัตรากำลังระดับเขตพื้นที่การศึกษา

5.2.1 จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านอัตรากำลังของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง ด้านปริมาณและคุณภาพเป็นไปตามหลักเกณฑ์และความต้องการ ดังนี้

- 1) นำข้อมูลนักเรียนในระบบ DMC (DATA MANAGEMENT CENTER) ณ วันที่ 10 มิถุนายนของทุกปีมาจัดทำขึ้นเรียนตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.กำหนด เพื่อกำหนดอัตรากำลังในสถานศึกษา
- 2) นำข้อมูลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจากระบบบริหารทรัพยากรบุคคล (HRMS OBEC) มาประกอบเพื่อกำหนดอัตรากำลังในสถานศึกษา
- 3) ข้อมูลการเกษียณอายุราชการ และแนวโน้มการสูญเสียอัตรากำลังของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (รวมครูช่วยราชการ พนักงานราชการ และอัตรากำลังชั่วคราว) ในระบบบริหารทรัพยากรบุคคล (HRMS OBEC)
- 4) ข้อมูลวุฒิการศึกษา สาขาวิชาเอก
- 5) จำนวนชั่วโมงการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรของสถานศึกษา
- 6) ความต้องการครูตามมาตรฐานวิชาเอกของสถานศึกษา (เท่าจำนวนครูที่ขาดตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด)

7) ข้อมูลพนักงานราชการ และลูกจ้างชั่วคราวที่จ้างด้วยเงินงบประมาณ และเงินรายได้สถานศึกษา

5.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลของสถานศึกษาจากระบบบริหารทรัพยากรบุคคล (HRMS OBEC) เพื่อศึกษาแนวโน้มการเพิ่มหรือลดของจำนวนบุคลากร และประชากรวัยเรียน รวมทั้งวิเคราะห์หลักสูตร และแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาประกอบการพิจารณา ตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.กำหนด

5.2.3 จัดทำแผนอัตรากำลังระยะ 1 ปี 3 ปี และ/หรือ 5 ปี โดยมีรายละเอียดแสดงปริมาณงานสถานศึกษา ความต้องการการทดแทนครูที่ขาดแคลนตามเกณฑ์อัตรากำลังมาตรฐานวิชาเอกครูในสถานศึกษาและวิธีการดำเนินการตามแผน

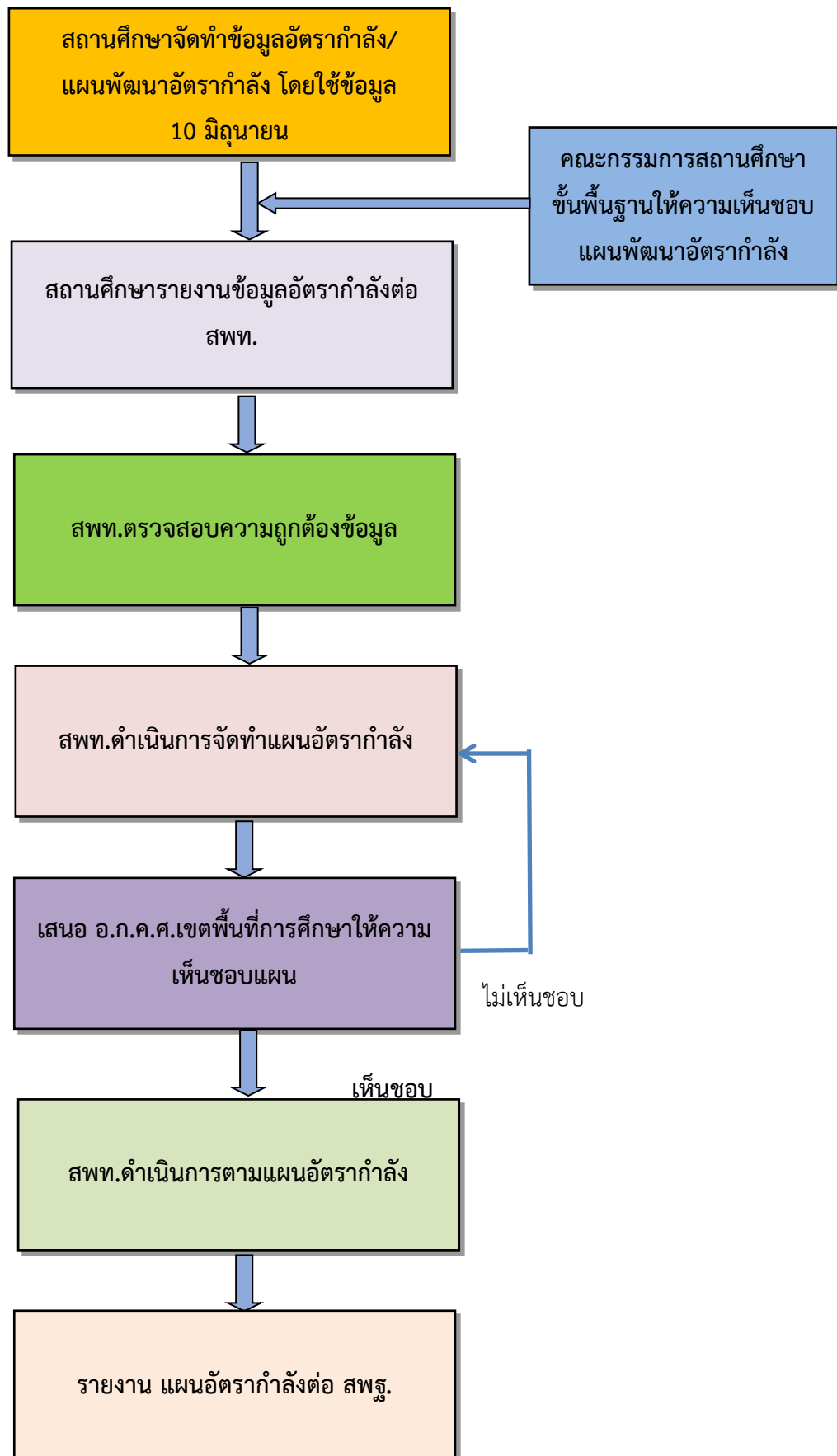
5.2.4 ใช้ข้อมูลในการวางแผนอัตรากำลังในสถานศึกษา

5.2.5 เสนอแผนต่อ องค์กรบุคคลผู้มีอำนาจพิจารณาให้ความเห็นชอบ

5.2.6 ดำเนินการตามแผนอัตรากำลังโดย

- 1) ดำเนินการในส่วนที่เป็นอำนาจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เช่น การเกลี่ยอัตรากำลัง การจัดสรรอัตรากำลังครู การบรรจุแต่งตั้ง การรับโอน และการพัฒนาบุคลากร การของบประมาณการจ้างครู
- 2) การเสนอความต้องการไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

7. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

7.1 พระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

7.2 หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ.ที่ ศธ 0206.6/ว23 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2563 เรื่อง เกณฑ์อัตราค่าจ้างข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

7.3 หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ.ที่ ศธ 0206.6/ว29 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2565 เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานวิชาเอกที่กำหนดให้มีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุปกระบวนการ งานวิเคราะห์และวางแผนอัตรากำลัง

ชื่องาน แผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา			ส่วนราชการ โรงเรียนน้ำเกลี้ยงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร		
ตัวชี้วัดที่สำคัญของกระบวนการ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง ตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.กำหนด					
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
1	สถานศึกษาจัดทำข้อมูลอัตรากำลัง/ แผนพัฒนาอัตรากำลัง	วิเคราะห์ข้อมูลอัตรากำลัง/แผน อัตรากำลัง	30 วัน	กลุ่มบริหารงานบุคคล โรงเรียนน้ำเกลี้ยงวิทยา	
2	เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความเห็นชอบแผนอัตรากำลัง	ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน	1 วัน	กลุ่มบริหารงานบุคคล โรงเรียนน้ำเกลี้ยงวิทยา	
3	สถานศึกษารายงานข้อมูลอัตรากำลังต่อ สพท.	ระบุความต้องการครูของสถานศึกษา ตามมาตรฐานวิชาเอก (เท่าจำนวนครู ที่ขาดตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด)	ตามกำหนดการ สพท.กำหนด	กลุ่มบริหารงานบุคคล โรงเรียนน้ำเกลี้ยงวิทยา	
4	สพท.ตรวจสอบความถูกต้องข้อมูลฯ	สพท.ตรวจสอบความถูกต้องข้อมูลฯ	ตามกำหนดการ สพฐ กำหนด	กลุ่มบริหารงานบุคคล สพม.ศกยส	
5	สพท.ดำเนินการจัดทำแผนอัตร่า กำลัง	สพท.ดำเนินการจัดทำแผนอัตร่า กำลัง	10 วัน	กลุ่มบริหารงานบุคคล สพม.ศกยส	

สรุปกระบวนการ งานวิเคราะห์และวางแผนอัตรากำลัง (ต่อ)

ชื่องาน แผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา			ส่วนราชการ โรงเรียนน้ำเกลี้ยงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร		
ตัวชี้วัดที่สำคัญของกระบวนการ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง ตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.กำหนด					
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
6	เสนอ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณา และ ตรวจสอบ ให้ความเห็นชอบ	เสนอ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาและตรวจสอบ ให้ความ เห็นชอบแผน	1 วัน	กลุ่มบริหารงานบุคคล สพม.ศกยส	
7	สพท.ดำเนินการตามแผนอัตรากำลัง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	สพท.ดำเนินการตามแผนอัตรากำลัง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการ ศึกษา	ตลอดทั้งปีงบประมาณ	กลุ่มบริหารงานบุคคล สพม.ศกยส	
8	รายงานแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา ต่อ สพฐ.	รายงานแผนอัตรากำลังข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ต่อ สพฐ.		กลุ่มบริหารงานบุคคล สพม.ศกยส	

